

УКРАЇНА
ВИЩА РАДА ПРАВОСУДДЯ
ЧЛЕН ДРУГОЇ ДИСЦИПЛІНАРНОЇ ПАЛАТИ
ПРУДИВУС ОЛЕГ ВАСИЛЬОВИЧ

УХВАЛА
Київ

19 лютого 2021

№ 880/0/18-21

Про залишення без розгляду скарги адвоката Бутка Д.Г. стосовно судді Шевченківського районного суду міста Києва Макаренко І.О.

Член Другої Дисциплінарної палати Вищої ради правосуддя Прудивус Олег Васильович, здійснивши попередню перевірку дисциплінарної скарги адвоката Бутка Дмитра Геннадійовича стосовно судді Шевченківського районного суду міста Києва Макаренко Ірини Олександрівни,

встановив:

до Вищої ради правосуддя 19 січня 2021 року надійшла дисциплінарна скарга адвоката Бутка Д.Г. від 16 січня 2021 року (вх. № 52/1/13-21), подана в інтересах ТОВ «Управляюча компанія «Політех», з проханням притягнути до дисциплінарної відповідальності суддю Шевченківського районного суду міста Києва Макаренко І.О. за дії, вчинені під час розгляду цивільних справ № 761/19651/20 (провадження № 2- н/761/15/2021) за заявою ТОВ «Управляюча компанія «Політех» до про видачу судового наказу про стягнення заборгованості, № 761/19652/20 (провадження № 2-н/761/16/2021) за заявою ТОВ «Управляюча компанія «Політех» до про видачу судового наказу про стягнення заборгованості, № 761/19655/20 (провадження № 2-н/761/17/2021) за заявою ТОВ «Управляюча компанія «Політех» до про видачу судового наказу про стягнення заборгованості.

Відповідно до протоколу автоматизованого розподілу справи між членами Вищої ради правосуддя від 19 січня 2021 року зазначена дисциплінарна скарга передана члену Другої Дисциплінарної палати Вищої ради правосуддя Прудивусу О.В. для проведення попередньої перевірки.

Відповідно до статті 108 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» дисциплінарне провадження щодо судді здійснюють дисциплінарні палати Вищої ради правосуддя у порядку, визначеному Законом України «Про Вищу раду правосуддя», з урахуванням вимог цього Закону.

Порядок здійснення дисциплінарного провадження визначено главою 4 розділу II Закону України «Про Вищу раду правосуддя».

Пунктом 1 частини третьої статті 42 Закону «Про Вищу раду правосуддя» передбачено, що дисциплінарне провадження включає, зокрема, попереднє вивчення матеріалів.

Частиною першою статті 43 Закону «Про Вищу раду правосуддя» встановлено, що член Дисциплінарної палати, визначений для попередньої перевірки відповідної дисциплінарної скарги (доповідач) вивчає дисциплінарну скаргу і перевіряє її відповідність вимогам закону. Вимоги до дисциплінарної скарги встановлено статтею 107 Закону України «Про судоустрій і статус суддів».

Статтею 44 Закону України «Про Вищу раду правосуддя» встановлено, що дисциплінарна скарга залишається без розгляду та повертається скаржнику, якщо вона, зокрема, подана з порушенням порядку, визначеного Законом України «Про судоустрій і статус суддів».

Згідно з частиною другою статті 107 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» дисциплінарна скарга подається у письмовій формі та повинна містити такі відомості: прізвище, ім'я, по батькові (найменування) скаржника, його місце проживання (перебування) або місцезнаходження, поштовий індекс, номер засобів зв'язку; прізвище, ім'я, по батькові та посада судді (суддів), щодо якого (яких) подано скаргу; конкретні відомості про наявність у поведінці судді ознак дисциплінарного проступку, який відповідно до частини першої статті 106 цього Закону може бути підставою для дисциплінарної відповідальності судді; посилання на фактичні дані (свідчення, докази), що підтверджують зазначені скаржником відомості.

Адвокат Бутко Д.Г. у дисциплінарній скарзі вказує, що дії судді Шевченківського районного суду міста Києва Макаренко І.О. у цивільних справах №№ 761/19651/20 (провадження № 2- н/761/15/2021), 761/19652/20 (провадження № 2-н/761/16/2021), 761/19655/20 (провадження № 2-н/761/17/2021) за заявами ТОВ «Управляюча компанія «Політех» про видачу судового наказу про стягнення заборгованості слід кваліфікувати як безпідставне затягування та невжиття суддею заходів щодо розгляду справи протягом строку, встановленого законом, оскільки станом на день звернення до Вищої ради правосуддя з дисципліною скаргою, суддею Шевченківського районного суду міста Києва Макаренко І.О. не винесено ні судових наказів, ні ухвал про відмову у видачі судових наказів.

З огляду на це, скаржник просить притягнути суддю Шевченківського районного суду міста Києва Макаренко І.О. до дисциплінарної відповідальності

Під час проведення попередньої перевірки дисциплінарної скарги адвоката Бутка Д.Г., на запит члена Другої Дисциплінарної палати Вищої ради правосуддя суддею Шевченківського районного суду міста Києва Макаренко І.О. надано письмові пояснення, з приводу відомостей викладених у дисциплінарній скарзі.

Як зазначено у письмових поясненнях судді Шевченківського районного

суду міста Києва Макаренко І.О., згідно відмітки загальної канцелярії Шевченківського районного суду міста Києва, заяви ТОВ «Управляюча компанія «Політех» до про видачу судового наказу про стягнення заборгованості були зареєстровані 3 липня 2020 року.

Згідно протоколів автоматизованого розподілу судової справи між суддями, до провадження судді Шевченківського районного суду міста Києва Макаренко І.О. вказані вище заяви надійшли 6 липня 2020 року.

Як наголошено у письмових поясненнях судді Шевченківського районного суду міста Києва Макаренко І.О., на виконання вимог статті 187 Цивільного процесуального кодексу України, по вказаних справах Шевченківським районним судом міста Києва неодноразово, а саме 7 липня, 6 серпня, 7 вересня, 12 жовтня та 10 листопада 2020 року були надіслані запити до Відділу обліку та моніторингу інформації про реєстрацію місця проживання ЦМУ ДМС в місті Києві та Київській області щодо надання інформації про зареєстроване місце проживання (перебування) боржників у справах, однак, як інформує суддя Макаренко І.О., відповіді надійшли лише 14 грудня 2020 року.

15 січня 2021 року Шевченківським районним судом міста Києва по вказаним заявам видано судові накази.

Щодо тривалого розгляду справ, суддя Шевченківського районного суду міста Києва Макаренко І.О. у письмових поясненнях звертає увагу, що розгляд вищезазначених справ було здійснено нею з урахуванням навантаження. Так, у період з 3 липня 2020 року по 10 лютого 2021 року у провадженні судді Макаренко І.О. перебувало 2173 судових справ, з них 318 справ кримінального судочинства, 72 справи адміністративного судочинства, 1353 справ цивільного судочинства та 430 справ про адміністративні правопорушення; у період з 31.03.2020 по 10.02.2020 до мого провадження надійшло 1468 судових справ, з них 318 справ кримінального судочинства, 37 справ адміністративного судочинства, 710 справ цивільного судочинства та 403 справи про адміністративні правопорушення; у період з 31 березня 2020 року по 10 лютого 2021 року суддею Шевченківського районного суду міста Києва Макаренко І.О. розглянуто 1031 судових справ, з них 315 справ кримінального судочинства, 18 справ адміністративного судочинства, 141 справа цивільного судочинства та 357 справ про адміністративні правопорушення.

Суддя Макаренко І.О. вказує, що враховуючи надмірне навантаження, постійну плінність кадрів апарату суду, через що з 24 червня по 22 серпня 2019 року, з 29 жовтня 2019 року по 9 січня 2020 року, з 25 лютого по 16 квітня 2020 року, з 14 серпня по 27 серпня 2020 року вона працювала без постійного помічника, а протягом червня 2019 – серпня 2020 секретарі судового засідання постійно змінювалися, розгляд даних справ відбувався тривалий час.

Також, суддя Шевченківського районного суду міста Києва Макаренко І.О. вважала за необхідне у письмових поясненнях зазначити, що з 11 травня по 22 червня 2020 року включно вона знаходилася у щорічній відпустці, а у період, починаючи з 30 червня по 3 липня 2020 року суддя

Макаренко І.О. перебувала на лікарняному, а з 21 липня по 31 липня 2020 року перебувала на лікарняному у зв'язку підтвердженням захворювання на COVID-19.

З 1 по 15 вересня 2020 року суддя Макаренко І.О. перебувала у додатковій оплачуваній відпустці, а з 21 грудня 2020 року по 8 січня 2021 року перебувала на лікарняному у зв'язку підтвердженням захворювання на COVID-19.

Крім того, суддя Шевченківського районного суду міста Києва Макаренко І.О. інформує, що у зв'язку із відсутністю поштових марок, дефіцитом коштів, а також стрімким поширенням коронавірусу (COVID-19), починаючи з 2 березня по 30 вересня 2020 року та з 2 листопада 2020 року по 28 січня 2021 року відправка поштової кореспонденції не здійснювалась.

Суддею Шевченківського районного суду міста Києва Макаренко І.О. у письмових поясненнях зазначає, що при розгляді заяв ТОВ «Управляюча компанія «Політех» до

про видачу судових наказів про стягнення заборгованості з її боку ніякого неналежного ставлення до службових обов'язків чи умисного порушення норм права не було.

Оцінюючи відомості, викладені у дисциплінарній скарзі адвоката Бутка Д.Г., враховуючи письмові пояснення судді Шевченківського районного суду міста Києва Макаренко І.О., необхідно зазначити, що важливим елементом для встановлення дисциплінарним органом Вищої ради правосуддя відомостей про ознаки дисциплінарного проступку є очевидна безпідставність недотримання строків розгляду справи, тому сам лише факт можливого недотримання строку, встановленого законом для розгляду справи, не може автоматично вказувати на наявність підстави для дисциплінарної відповідальності судді.

Важливо наголосити, що рішенням Ради суддів України від 9 червня 2016 року № 46 «Щодо визначення коефіцієнтів навантаження на суддів», яке є чинним на даний час, затверджено рекомендовані показники середніх витрат часу на розгляд справ та коефіцієнти складності справ за категоріями, згідно з якими в місцевих загальних судах середні витрати на розгляд кожної окремої справи та інші процесуальні дії складають від 1 до 20 годин.

У своїй практиці Європейський суд з прав людини керується тим, що розумність тривалості судового провадження необхідно оцінювати у світлі обставин конкретної справи, враховуючи критерії, вироблені судом. Такими критеріями є: 1) складність справи, тобто обставини і факти, що ґрунтуються на праві (законі) і тягнуть певні юридичні наслідки; 2) поведінка заявника; 3) поведінка державних органів; 4) перевантаження судової системи; 5) значущість для заявника питання, яке перебуває на розгляді суду, або особливе становище сторони у процесі (рішення «Бараона проти Португалії»; «Хосце проти Нідерландів»; «Бухкольц проти Німеччини»; «Бочан проти України», www.hudoc.echr.coe.int).

У § 87 рішення у справі «Салов проти України» (заява № 65518/01) Європейський суд з прав людини указав, що принцип рівності сторін у процесі є

лише одним з елементів більш широкого поняття справедливого судового розгляду, яке також включає фундаментальний принцип змагальності процесу («Ruiz-Mateos v. Spain», рішення від 23 червня 1993 року). Більш того, принцип рівності сторін у процесі – у розумінні «справедливого балансу» між сторонами – вимагає, щоб кожній стороні надавалася розумна можливість представити справу в таких умовах, які не ставлять цю сторону у суттєво не вигідне становище відносно другої сторони («Dombó Beheer B.V. v. the Netherlands», рішення від 27 жовтня 1993 року, «Ankerl v. Switzerland», рішення від 23 жовтня 1996 року). Принцип змагальності процесу означає, що кожній стороні повинна бути надана можливість ознайомитися з усіма доказами та зауваженнями, наданими іншою стороною, і відповісти на них (рішення у справі «Ruiz-Mateos v. Spain»).

Європейська комісія «За демократію через право» (Венеційська комісія) і Директорат з прав людини Генерального директорату з прав людини та верховенства права Ради Європи вважають, що дія чи бездіяльність судді можуть бути підставою для дисциплінарної відповідальності, якщо вони вчинені умисно або з грубою необережністю (пункт 19 Спільного висновку щодо проекту Закону «Про дисциплінарну відповідальність суддів Республіки Молдова»), а дисциплінарне провадження, як правило, має порушуватися в разі грубої і неприпустимої професійної поведінки судді (п. 35 цього Спільного висновку).

Відповідно до пункту 63 Висновку № 10 (2007) Консультативної ради європейських суддів «Судова влада на службі суспільства» суддя, який нехтує розглядом справ через ледарство або який є абсолютно некомпетентний при їх вирішенні, повинен притягуватися до дисциплінарної відповідальності.

Згідно з пунктом 5 Резолюції Європейської асоціації суддів від 27 вересня 2007 року відповідна дисциплінарна справа щодо судді може бути відкрита тільки у випадках, коли мала місце не гідна звання судді поведінка і її наслідки є такими серйозними і жахливими, що потребують накладення дисциплінарних стягнень.

Отже, попередньою перевіркою встановлено відсутність відомостей, які б свідчили про умисність дій судді Шевченківського районного суду міста Києва Макаренко І.О. або її неналежного ставлення до службових обов'язків, а у дисциплінарній скарзі адвоката Бутка Д.Г. не наведено відомостей які б вказували на вчинення суддею дисциплінарного проступку, який відповідно до статті 106 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» може бути підставою для дисциплінарної відповідальності.

Згідно з частиною шостою статті 107 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» дисциплінарну справу щодо судді не може бути порушено за скаргою, що не містить відомостей про наявність ознак дисциплінарного проступку судді.

Відповідно до пунктів 2 частини першої статті 44 Закону України «Про Вищу раду правосуддя» дисциплінарна скарга залишається без розгляду та повертається скаржнику, якщо вона не містить відомостей про ознаки дисциплінарного проступку судді.

Відповідно до пункту 12.2 Регламенту Вищої ради правосуддя, з підстав, передбачених пунктами 1–5 частини першої статті 44 Закону, член Дисциплінарної палати – доповідач постановляє ухвалу про залишення без розгляду та повернення дисциплінарної скарги, копія якої разом із скаргою направляється скаржнику.

Одночасно роз'яснюється, що повернення скарги без розгляду не перешкоджає праву заявника на повторне звернення з відповідною скаргою до Вищої ради правосуддя. Скарга щодо дисциплінарного проступку судді (дисциплінарна скарга) повинна відповідати вимогам, передбаченим частиною другою статті 107 Закону України «Про судоустрій і статус суддів».

Керуючись статтями 42—44 Закону України «Про Вищу раду правосуддя», статтями 107, 108 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», член Другої Дисциплінарної палати Вищої ради правосуддя

ухвалив:

дисциплінарну скаргу адвоката Бутка Дмитра Геннадійовича стосовно судді Шевченківського районного суду міста Києва Макаренко Ірини Олександрівни залишити без розгляду та повернути скаржнику.

Ухвала оскарженню не підлягає.

**Член Другої Дисциплінарної палати
Вищої ради правосуддя**

О.В. Прудивус